

บทที่ 1

บทนำ

ฟาแลนนอปซิส (*Phalaenopsis* spp.) เป็นกล้วยไม้ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยนิยมปลูกเป็นไม้กระถางเพื่อประดับตกแต่งอาคารสถานที่ต่างๆ การส่งออกกล้วยไม้ในช่วงหลายปีที่ผ่านมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2545 มีมูลค่าการส่งออก 332,506,701 บาท และเพิ่มขึ้นเป็น 377,043,329 บาท ในปีพ.ศ. 2546 (กรมศุลกากร, 2547) ฟาแลนนอปซิสเป็นกล้วยไม้ที่นิยมปลูกเลี้ยงกันทั่วไปโดยเฉพาะในประเทศไทย ญี่ปุ่น และได้มีการนำเข้าต้นกล้าจากไต้หวันและจีนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยใช้ต้นที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ มีกำลังผลิตได้ปีละประมาณ 100 ล้านต้น (จิตรภาพรณ, 2545) จากความต้องการของตลาดที่มากขึ้นจึงมีผู้ปลูกหลายราย สนใจหันมาผลิตต้นกล้วยไม้ฟาแลนนอปซิสออกจำหน่ายเป็นจำนวนมาก

การผลิตฟาแลนนอปซิสกระถางได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ สำนักงานเกษตรของสหรัฐอเมริการายงานการผลิตและการขายกล้วยไม้ฟาแลนนอปซิสไว้ทั้งหมดประมาณ 75% ของกล้วยไม้ที่ขายส่วนใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ในปีพ.ศ. 2543 มีมูลค่าการจำหน่ายกล้วยไม้ประมาณ 100,000,000 เหรียญสหรัฐ และเพิ่มมากขึ้นอีกในช่วง 5 ปีหลัง ประเทศเนเธอร์แลนด์ เยอรมนี จีน ไต้หวัน อเมริกา และญี่ปุ่น มีการร่วมทุนกันทางธุรกิจโดยมีการพัฒนาการปลูกในสหรัฐอเมริกาและเลือกต้นแม่พันธุ์ไปทำการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อที่ประเทศญี่ปุ่น จากนั้นนำมาขยายจำนวนต้นด้วยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในประเทศจีน และต้นที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อนี้ได้ส่งไปปลูกในประเทศเนเธอร์แลนด์ (Griesbach, 2002)

ในขั้นตอนการผลิตและปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ พบว่ากล้วยไม้ไม่ทนกับปุ๋ยที่ความเข้มข้นสูง (ระพี, 2530) ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับของธาตุอาหารที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ฟาแลนนอปซิสยังมีไม่มากนัก ดังนั้นในการวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาผลของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสต่อการเจริญเติบโตของกล้วยไม้ฟาแลนนอปซิส เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดการธาตุอาหารอย่างเหมาะสมสำหรับการผลิตต้นกล้วยไม้ในเชิงการค้าต่อไป